

דף לה:

עין משפט ט.י.כ.

או"ח סימן תרמח פעיף ט

ט. עלתה חזוית עליו ל אם בב' או בג' מקומות פסול, ואם במקום אחד
 אם זה עלה על רוכו פסול מ, ואם על חוטמו אפי' בכל שהוא פסול,
 וחוטמו היינו ממקום שהמתחיל להתקצר ולהתחדד כלפי ראשו נ.

עין משפט ל.

או"ח סימן תרמח פעיף ז

ז. ניטל הדד והוא הראש הקטן שהשושנה בו, פסול פ.

הגה: ויש מחמירין אם ניטלה השושנה ע, וטוב להחמיר במקום שאפשר, אבל
 לענין דינא אין לפסול אלא בניטל הדד שהוא העץ פ שהשושנה בו.

הגה: וכל זה שהיה וניטל אבל אם לא היה דד מעולם כשר, וכך רוב האתרוגים
 שמביאים במדינות אלו.

עין משפט מ.

או"ח סימן תרמח פעיף ח

ח. ניטל העץ שהאתרוג תלוי בו לאילן ונשאר גומא ז במקומו פסול.

ל. כמין אבעבועות דקות. ולא דוקא עלתה עליו חזוית בתלוש אלא אפי' במחובר. כה"ח
 אות ס"ג.

מ. דאין זה הדר. מ"ב אות ל"ח, מב"י.

נ. וזו דעת מר"ן השו"ע, אבל בשעת הדחק אין לחשב עובי גובהו בכלל חוטמו, אך כיון
 דאיכא פלוגתא יטלנו בלי ברכה. כה"ח אות ע'.

ס. אבל אם נטלה רק השושנה לא פוסל וכמ"ש הב"י לדעת הרי"ף והרמב"ם. ואם ניטל
 רק כל שהוא מן הדד אין זה פוסל, אבל אם ניטל עד האתרוג פסול. ט"ז ס"ק י"א.
 ולדעת המ"א כיון שניטל הדד עד האתרוג אפי' בלי שנשארה גומא פסול, ואם נשאר אפי'
 משהו מהעץ כשר.

ע. היינו מש"כ הר"ן בדעת הרי"ף.

פ. ויש אתרוגים שאין להם כלל דד מברייתם, ויש שם גומא ואין זה פסול כי ברייתם
 כך, מ"מ אם יש נקב מראשו עד חדרי הזרע פסול שניקב בתולדה ג"כ פסול. כה"ח
 אות נ"ב. אם יש לו דד ונשבר ונשאר מחובר במקצת יש מחלוקת הפוסקים בזה. כה"ח
 אות נ"ה.

צ. דהוא בכלל חסר, ואם אין לו אתרוג יטלנו בלי ברכה. כה"ח אות נ"ט.

הגה: ואם ניטל חלק מהעץ שתלוי בו לאילן ונשאר עובי כל שהוא שכל רוחב הגומא מכוסה כשר.